

У К Р А Ї Н А

**ВИНОГРАДІВСЬКА РАЙОННА РАДА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ДВНАДЦЯТА СЕСІЯ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ**

Р І Ш Е Н Н Я

**Про внесення змін до Програми розвитку
та підтримки галузі рослинництва в
районі на 2016-2020 роки**

Відповідно до статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування», статті 10 Земельного кодексу України, на підставі клопотання районної державної адміністрації від 04.01.2017 року. № 03-09/53, районна рада

В И Р І Ш И Л А:

1. Затвердити зміни до Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва в районі на 2016-2020 роки, виклавши Програму в новій редакції (додається).

2. Фінансовому управлінню районної державної адміністрації (Варга В.П.) забезпечити фінансування зазначеної Програми в межах видатків, передбачених районним бюджетом на відповідні роки.

3. Районній державній адміністрації щорічно до 25 січня інформувати районну раду про хід виконання заходів даної Програми.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на заступника голови районної державної адміністрації (Данич Є.В.) та постійну комісію районної ради з питань промисловості, будівництва, транспорту, сільського господарства, земельних ресурсів та екології (Тесличко В. Ю.).

Голова районної ради

В.В. Любка

м.Виноградів, 14 червня 2017 року

№ 305

ПРОГРАМА
розвитку та підтримки галузі рослинництва
у районі на 2016 - 2020 роки

1. Обґрунтування необхідності розробки Програми

Рослинництво є основною стратегічною галуззю сільського господарства, рівень розвитку якої визначає ефективність використання земель сільськогосподарського призначення, забезпечення населення продовольством, кормами тваринництво, харчову промисловість сировиною.

Галузь функціонує в умовах недостатньої державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників, застарілої матеріально - технічної бази.

На сьогодні продовжує діяти розбалансована система відповідальності землекористувачів за ефективне та раціональне використання земель сільськогосподарського призначення, незавершена земельна реформа, видача державних актів на право приватної власності на землю, внаслідок обмежених земельних ресурсів в районі існує проблема подрібненості земельних масивів та коротко-терміновості договорів оренди земель сільськогосподарського призначення зі складу земель пайового фонду.

Реалізація поточної та перспективної державної, регіональної політики щодо розвитку рослинницької галузі потребує підтримки місцевого бюджету.

Особливістю функціонування аграрного сектора району є те, що у сільській місцевості проживає 68,3 відсотка населення, цей показник по Україні складає 31,3 відсотка.

Агропромисловий комплекс району формують: 26 сільгосппідприємств, 393 фермерських господарств та 28,4 тисяч особистих селянських господарств.

Для виробництва сільськогосподарської продукції основним ресурсом є землі сільськогосподарського призначення. Станом на 1 січня 2015 року обліковується 45,4 тис. гектарів сільськогосподарських угідь, у тому числі 32,1 тис. гектарів ріллі.

Аграрна реформа 1995-2000 років призвела до докорінних змін у структурі землекористувачів та землекористування, значної трансформації земель сільськогосподарського призначення від товарного сектору до особистих селянських господарств.

Одним з наслідків реформування аграрного сектору району є суттєвий перерозподіл земельних ресурсів між категоріями сільськогосподарських виробників.

Сьогодні у власності і користуванні особистих селянських господарств перебуває 85,9 відсотків сільгоспугідь та 92,5 відсотків ріллі.

Зменшення обсягів робіт по проведенню хімічної меліорації, призводить до відчутного зменшення ефективності органічних і мінеральних добрив (до 40,0%), зниження конкурентноспроможності аграрного виробництва. Тому, серед комплексу агрохімічних заходів, основним і першочерговим повинно бути вапнування кислих ґрунтів, яке можливе за умови дії агрохімічного моніторингу, основою якого є суцільний контроль за станом ґрунтового покриву, його деградацією та ступенем забруднення.

В 2013 році у Виноградівському районі проведено обстеження земель сільськогосподарського призначення на площі 34,6 тис.га. За результатами обстеження всього кислих ґрунтів 22,6 тис.га або 65,3% з яких:

- дуже кислі – 6,4 тис.га (18,5%);
- середньокислі – 8,7 тис.га (25,1%);
- слабокислі - 7,5 тис.га (21,7%).

Ґрунтова кислотність є причиною порушення фізіологічних процесів засвоєння азоту, фосфору, калію та інших поживних речовин рослинами, зниження зимостійкості сільськогосподарських культур. Кислі ґрунти, крім несприятливих агрохімічних властивостей, характеризуються ще й незадовільними фізичними параметрами родючості, в результаті чого знижується біологічна діяльність, зменшується урожайність культур, відбувається погіршення агроекономічних умов вирощування рослин. Багато сільськогосподарських культур, які вирощуються в районі (озимі зернові, овочеві культури, кукурудза, картопля) негативно відносяться до підвищеної кислотності. На кислих ґрунтах погіршується і якість продукції, знижується на 0,5-1,0 % вміст сирого протеїну в зерні, на 0,5-2,2 % крохмалю в бульбах картоплі.

Основним фактором підвищення родючості цих ґрунтів є зниження їх кислотності, тому вапнування є одним з найтриваліших за дією і найдешевших заходів хімічного впливу на ґрунт і його родючість.

За характером ґрунтово - кліматичних умов, район поділяється на підзони: передгірська та низинна, які значно відрізняються за умовами господарювання, структурою землекористування та виробництва різних видів рослинницької продукції, тощо.

Наявні земельні та трудові ресурси, географічне розташування, природно-кліматичні умови складають значний потенціал розвитку галузі рослинництва, реалізація якого потребує підтримки та застосування програмних засад.

2. Визначення проблем, на розв'язання яких спрямована Програма

Зернове господарство є стратегічною і найбільш ефективною галуззю народного господарства. Зерно і вироблені з нього продукти завжди були ліквідними, оскільки вони становлять основу продовольчої бази і безпеки держави.

У структурі посівних площ району у 2015 році при загальній площі ріллі 32,5 тис.га, зернові культури займали 56,6% .

В структурі посівних площ зернових культур пшениця займає 41,0% при валовому зборі в 25,0 тис.тонн, кукурудза на зерно – 49,6% і 46,0 тис.тонн відповідно. На перспективу передбачається збільшення виробництва ячменю та гороху.

Для розв'язання завдань щодо забезпечення сільгосптоваровиробників високорепродукційним насінням гарантованої чистоти потреба в коштах з районного бюджету становить на період 2016-2020 роки 1000,0 тис. грн., за рахунок яких здійснюватиметься часткова компенсація за придбане базове насіння зернових культур (супереліта, еліта) та насіння першої репродукції вітчизняних виробників і ввезене (імпорт) районоване сортове насіння до 50 відсотків.

Підгалузі овочівництва, картоплярства розвиваються в умовах практично дрібнотоварного виробництва, вкрай обмеженого зрошуваного землеробства, недостатнього сортооновлення, що є однією з умов отримання високих врожаїв, не розвиненої системи заготівлі та збуту цієї продукції.

Наявні площі плодючих та виноградних насаджень здебільшого використовуються з понаднормативним строком промислової експлуатації. Сортовий та породний склад насаджень не відповідає вимогам переробної промисловості та споживачів у свіжій продукції. Наразі вкрай проблемним є залучення розпайованих земель на умовах довгострокової оренди для посадки саду та винограду. На сьогодні 85,0 відсотка договорів оренди земель сільськогосподарського призначення зі складу пайового фонду із терміном дії до 5-х років.

Проведені посадки багаторічних насаджень є недостатніми в основному через недостатність стартового капіталу та обмеженого сортового складу садивного матеріалу наявного в плодородсадниках області.

Проблемою є також необхідність рекультивації земель, зайнятих під застарілими багаторічними насадженнями у сприятливих зонах вирощування, що стримує вкладення інвестицій внаслідок додаткової потреби капіталовкладень.

Перемінні кліматичні умови останніх років (значні весняні та осінні опади, а в літній період посуха) та інтенсивні технології вирощування рослинницької продукції вимагають вирішення питань щодо відновлення роботи джерел та об'єктів інфраструктури систем зрошення, суттєвого розширення зрошуваного землеробства в цілому.

Іншою проблемою в землеробстві є засміченість сільськогосподарських угідь карантинними бур'янами, зокрема амброзією полинолистою. Амброзія засмічує не тільки сільськогосподарські угіддя а й узбіччя доріг, вулиці, парки, сквери, береги річок, ліси та прибудинкові території. Розвиваючи велику надземну вегетативну масу, амброзія полинолиста здатна в польових умовах витіснити і пригнічувати культурні рослини. В результаті високої забур'яненості карантинними бур'янами та внаслідок надмірного виснаження ґрунту урожай сільськогосподарських культур знижується більше як на 50 відсотків.

3. Мета Програми

Метою Програми є створення належних умов для розвитку товарного виробництва продукції рослинництва, досягнення позитивних зрушень у галузі, шляхом нарощування рослинницької продукції, підвищення рівня забезпеченості району продуктами харчування.

Розробка завдань та шляхів розвитку аграрного сектору району, спрямованих на підвищення ефективності функціонування сільськогосподарських підприємств різних форм власності і господарювання, переробних підприємств з метою повноцінного забезпечення населення продовольством, а промисловості – сировиною шляхом запровадження нових підходів в інноваційному, інвестиційному, організаційному, кадровому забезпеченні галузей агропромислового комплексу та формуванні експортного потенціалу.

4. Шляхи розв'язання проблеми, ресурсне забезпечення

Реалізація ресурсного потенціалу та вирішення визначених проблемних питань розвитку рослинництва потребують підтримки з районного бюджету за такими пріоритетними напрямками:

4.1. Використання та охорона земель Виноградівського району

Щорічна загальна потреба в коштах з районного бюджету на фінансування витрат за проведені роботи з хімічної меліорації (вапнування) кислих ґрунтів складає 200,00 тис.грн., а саме : 100% компенсація витрат на закупівлю меліоранта (вапняку).

4.2. Стимулювання та збільшення обсягу валового виробництва зернових культур

Щорічна загальна потреба в коштах з районного бюджету на часткову компенсацію за придбане базове насіння зернових культур (супереліта, еліта) та насіння першої репродукції вітчизняних виробників і ввезене (імпорт) районоване сортове насіння становить – 100,00 тис.грн., а саме часткова компенсація за придбане насіння у розмірі 50 % його вартості.

4.3. Боротьба з карантинними бур'янами, зокрема амброзією полинолистою

З метою забезпечення збалансованих та комплексних заходів боротьби з амброзією полинолистою в найближчі роки пріоритетне значення буде надаватись: механічним, агротехнічним, біологічним та хімічним методам боротьби, що застосовуються одночасно.

Щорічна загальна потреба в коштах бюджету на проведення заходів по боротьбі з амброзією полинолистою становить 146 тис.гривень, а саме компенсація за придбані гербіциди у розмірі 50 відсотків їх вартості.

4.4. Проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгоспідприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців.

Щорічна загальна потреба в коштах з районного бюджету на проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгосп підприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців становить – 20,00 тис.грн.

4.5. Підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування.

Щорічна загальна потреба в коштах з районного бюджету на підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування становить – 10,00 тис.грн.

5. Учасники Програми

Сільськогосподарські підприємства різних організаційно - правових форм власності і господарювання, юридичні особи, фермерські господарства, сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, зернопереробні, борошномельні та хлібопекарські підприємства.

6. Очікувані результати виконання Програми

У результаті виконання Програми та реалізації запропонованих заходів очікується:

- збереження та відтворення родючості ґрунтів, покращення стану екосистеми району та забезпечення сталого розвитку аграрної галузі;
- збільшення виробництва зерна до 75,0 тис.тонн;
- збільшення виробництва картоплі до 55,0 тис.тонн;
- збільшення виробництва овочів до 70,0 тис.тонн;
- збільшення виробництва плодів та ягід до 7,8 тис.тонн;
- збільшення виробництва винограду до 2,8 тис.тонн;
- додаткове створення робочих місць та підвищення доходів населення;
- максимальне наближення освітньої системи і системи кадрового забезпечення до вимог аграрного сектору, вирішення проблемних питань з підготовки фахівців;
- формування сучасної інфраструктури аграрного ринку та підвищення ефективності заготівельно - збутової діяльності суб'єктів господарської діяльності аграрної сфери району.

6. Фінансове забезпечення виконання Програми у 2016 році:

Для реалізації Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва на 2016-2020 роки щорічна потреба у коштах з районного бюджету за пріоритетними напрямками складає 476,0 тис.грн. (додаток 5), у тому числі:

1. Хімічна меліорація кислих ґрунтів (вапнування);

2. Часткова компенсація за придбане базове насіння зернових культур (супереліта, еліта) та насіння першої репродукції вітчизняних виробників і ввезене (імпорт) районоване сортове насіння
3. Проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгосп підприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців.
4. Проведення заходів по боротьбі з амброзією полинолистою.
5. Підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування.

**Ресурсне забезпечення
Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва
на 2016 -2020 роки**

(тис.грн)

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	Етапи виконання програми					Усього витрат на виконання програми
	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	
Обсяг ресурсів всього, у тому числі:	330,0	476,0	476,0	476,0	476,0	2234,0
районний бюджет	330,0	476,0	476,0	476,0	476,0	2234,0

заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Потреба
у коштах з районного бюджету для використання та охорони земель
Виноградівського району

(тис.грн.)

Напрямок відшкодування	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Хімічна меліорація кислих ґрунтів (вапнування)	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Всього	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Потреба
у коштах з районного бюджету для стимулювання збільшення
обсягів валового виробництва зернових культур

(тис. грн.)

Напрямок відшкодування	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Часткова компенсація за придбане базове насіння зернових культур (супереліта, еліта) та насіння першої репродукції вітчизняних виробників і ввезене (імпорт) районване сортове насіння	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Всього	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Потреба
у коштах з районного бюджету на проведення заходів з боротьби з
амброзією полинолистою

(тис. грн.)

Напрямок відшкодування	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Часткова компенсація за придбання гербіцидів на виконання заходів з боротьби з амброзією полинолистою	146,0	146,0	146,0	146,0
Всього	146,0	146,0	146,0	146,0

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Потреба
у коштах з районного бюджету для проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгоспідприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців

(тис. грн.)

Напрямок відшкодування	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
На оплату проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгоспідприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Всього	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Потреба
у коштах районного бюджету для підведення підсумків роботи
агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових
колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням
цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування

(тис. грн.)

Напрямок відшкодування	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
Для підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Всього	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

**Розрахунок потреби
у коштах районного бюджету для підтримки пріоритетних напрямів
Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва на 2016-2020 роки**
(тис.грн.)

Напрямок відшкодування	2016 рік	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік
1. Використання та охорони родючості земель Виноградівського району	200,0	200,0	200,0	200,0	200,0
2. Стимулювання та збільшення обсягів валового виробництва зернових культур	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
3. Проведення заходів з боротьби з амброзією полинолистою	-	146,0	146,0	146,0	146,0
4. Проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгосп підприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
5. Підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування.	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Всього	330,0	476,0	476,0	476,0	476,0

Заступник голови районної ради

А.А.Сверенко

Напрями діяльності та заходи
Програми розвитку та підтримки галузі рослинництва на 2016 -2020 роки

№ з / п	Назва напрямку діяльності (пріоритетні завдання)	Перелік заходів програми	Строк виконання заходу	Відповідальні за виконання	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис.грн, у тому числі:	Очікуваний результат
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Використання та охорона земель Виноградівського району	1. Вапнування кислих ґрунтів. 1) Вартість меліоранта на 1 га - 1250,00 грн.; 2) орієнтована провапнована площа 2016р. – 160 га 2017р. – 160 га 2018р. – 160 га 2019р. –160 га	Серпень-вересень 2016-2020рр.	Відділ агропромислового розвитку Виноградівської райдержадміністрації	Районний бюджет	2016р.- 200,0 2017р.- 200,0 2018р.- 200,0 2019р.- 200,0 2020 р.- 200,0	Збереження та відтворення родючості ґрунтів, покращення ста-ну екосистеми, збільшення урожайності сільськогосподарських культур площею 160 га на 5 т/га

		2020р. – 160 га					
2	Виробництво зерна	Стимулювання збільшення обсягів валового виробництва зернових культур Часткова компенсація (орієнтовано 7 сільгосп-підприємствам) за прид-бане базове насіння зер-нових культур (супер-еліта, еліта) та насіння першої репродукції вітчизняних виробників і ввезене (імпорт) районо-ване сортове насіння	Серпень-вересень 2016 р.- 2020р.	Відділ агропромислового розвитку Виноградівської райдержадміністрації	Районний бюджет	2016р.- 100,0 2017р.- 100,0 2018р.- 100,0 2019р.- 100,0 2020 р.- 100,0	Збільшення виробництва зерна до 75,0 тис.тонн в 2016р., часткове вішко-дування коштів за закуплене насіння сільгоспвиробниками визначено до 50% від повної його вартості
3	Раціональне використання та охорона земель Виноградівського району протягом 2017-2020 років	Придбання гербіцидів вибіркової дії для знищення амброзії полинолистої . Обробіток меліоративних та прибережних смуг річок. Орієтовна площа знищення– 1960 га. Вартість гербіциду на 1 га – 74 грн..	2017-2020	Виноградівське міжрайонне управління водного господарства .	Районний бюджет	2017р - 72,5 2018 р -72,5 2019 р -72,5 2020 р -72,5	Ліквідація амброзії полинолистої на території Виноградівського району 50% компенсація за придбання

		Вартість робіт по внесенню – 70 грн.					гербіцидів вибіркової дії
4	Рациональне використання та охорона земель Виноградівського району протягом 2017-2020 років	Придбання гербіцидів суцільної дії для знищення амброзії полинолистої . Обробіток меліоративних та прибережних смуг річок. Орієнтовна площа знищення– 260 га. Вартість гербіциду на 1 га – 567грн.. Вартість робіт по внесенню – 70 грн.	2017-2020	Філія Іршавський райавтодор Виноградівський ДРП	Районний бюджет	2017р - 73,5 2018 р -73,5 2019 р -73,5 2020 р -73,5	Ліквідація амброзії полинолистої на території Виноградівського району 50% компенсація за придбання гербіцидів суцільної дії
5	Збільшення виробництва сільгоспродукції	Проведення семінарів, нарад для керівників, фахівців сільгосп-підприємств та інших зацікавлених осіб (населення) у галузі рослинництва із залученням науковців, придбання відповідної оргтехніки та матеріалів для підготовки	Протягом року 2016-2020рр.	Відділ агропромислового розвитку Виноградівської райдержадміністрації	Районний бюджет	2016р.- 20,0 2017р.- 20,0 2018р.- 20,0 2019р.- 20,0 2020 р.-20,0	Введення у виробництво новітніх технологій по вирощуванню сільськогосподарських культур

		організаційної роботи проведення семінарів та нарад					
6	Збільшення виробництва сільгоспродукції	Підведення підсумків роботи агропромислового комплексу з нагородженням кращих трудових колективів та кращих працівників сільського господарства з врученням цінних подарунків, в т.ч. довгострокового користування	Листопад 2016-2020рр	Відділ агропромислового розвитку Виноградівської райдержадміністрації	Районний бюджет	2016р.- 10,0 2017р.- 10,0 2018р.- 10,0 2019р.- 10,0 2020 р.-10,0	Стимулювання та моральне заохочення працівників агропромислового комплексу

Заступник голови районної ради

А.А. Сверенко

